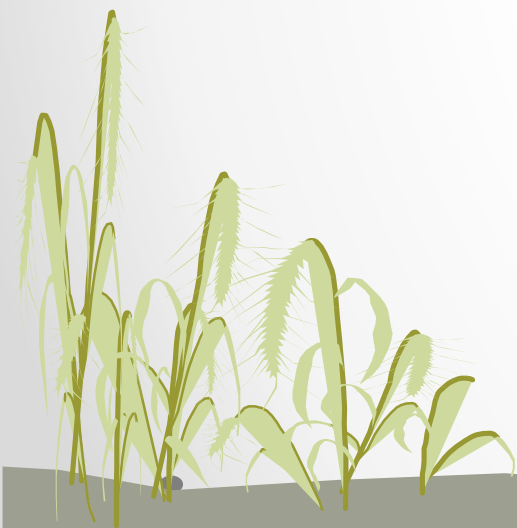

RAZVRŠČANJE ŽIVALI

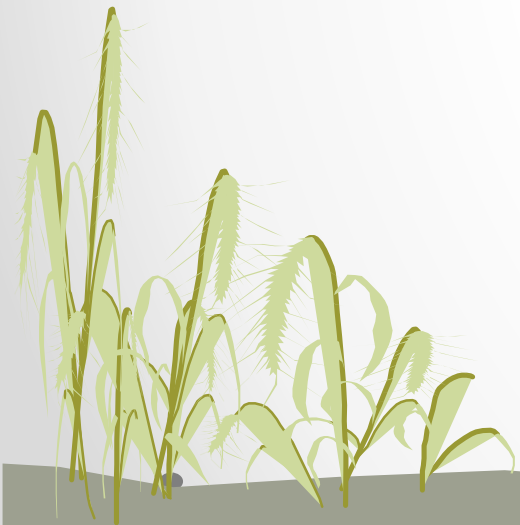
Naravoslovje 7

2018/ 2019

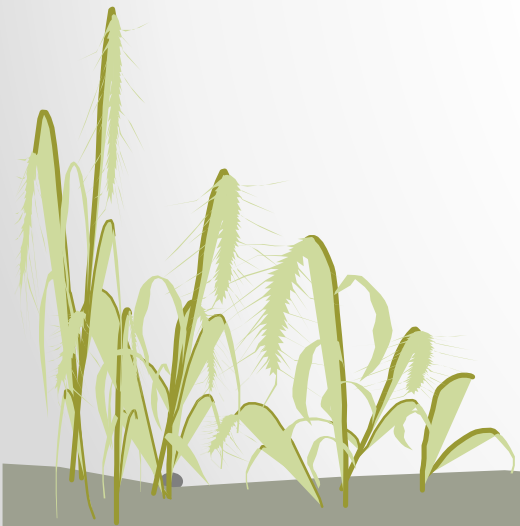
Razvrščanje živali

- Zaradi ogromnega števila vrst živali razvrščamo v pregleden **sistem**, ki ima več **sistematskih kategorij**.
- Kriterijev za razvrščanje v kategorije je več; v preteklosti je bil najpomembnejši podobnost, danes pa živali razvrščamo v sistem oz. sistematske kategorije predvsem na podlagi **sorodnosti**.

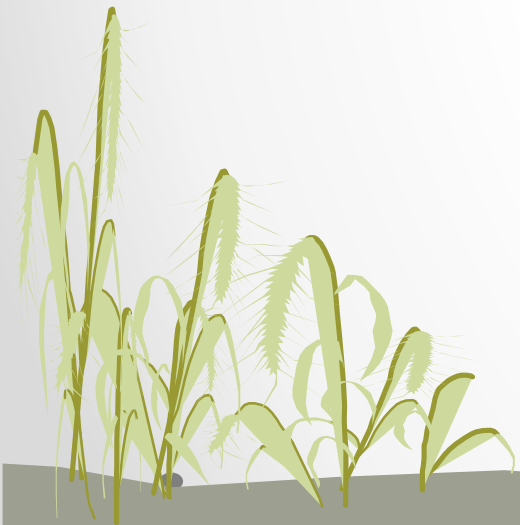
SISTEMATIKA

Je širši pojem, ki opisuje razvrščanje objektov po nekem sistemu in razlaga kriterije za takšno razvrstitev. V biologiji razlaga pestrost živega sveta in ureja naše vedenje o tej pestrosti.

VRSTA = osnovna sistematska kategorija

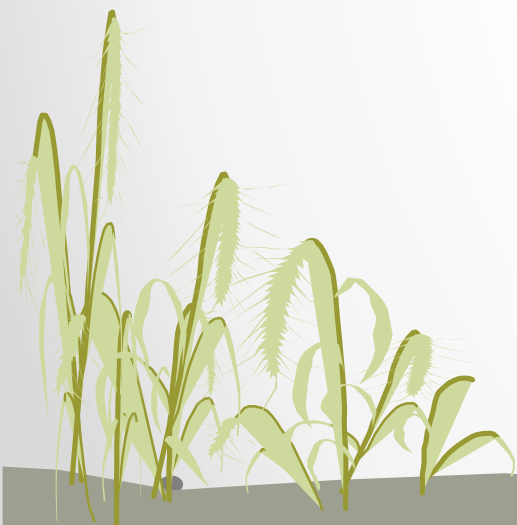
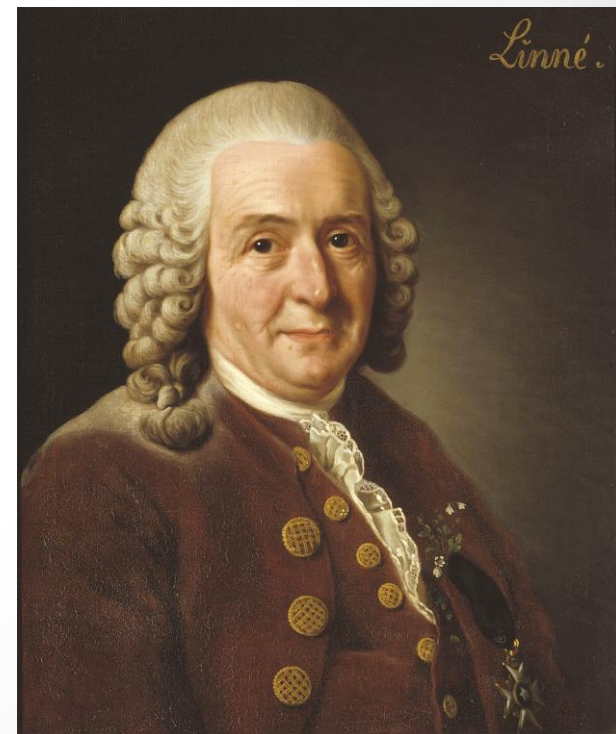
- Osebki so si bolj ali manj podobni, sposobni so se med seboj ploditi in imajo plodne potomce.
- Ime vrste je iz dveh besed: *prva ime rodu, druga ime vrste*.
- Znanstveniki uporabljajo ista, dogovorjena imena; znanstvena latinska imena.

Carl Linnaeus (Carl von Linne)

1707 - 1778

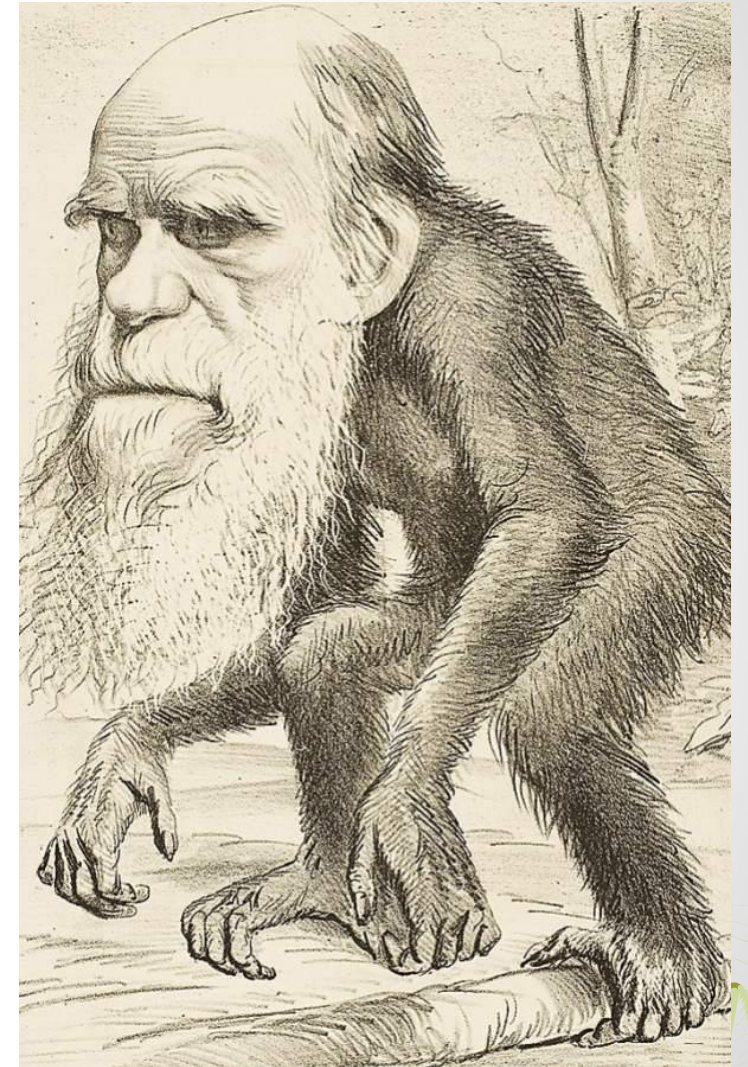
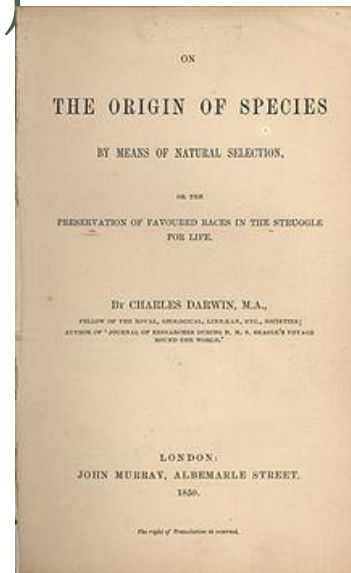
- Botanik, zdravnik, zoolog
- „oče taksonomije“
- Pionir na področju znanstvenega poimenovanja rastlin z latinskimi imeni.
- Species Plantarum (1753) Systema Naturae (1758)

Charles Darwin (1809 – 1882)

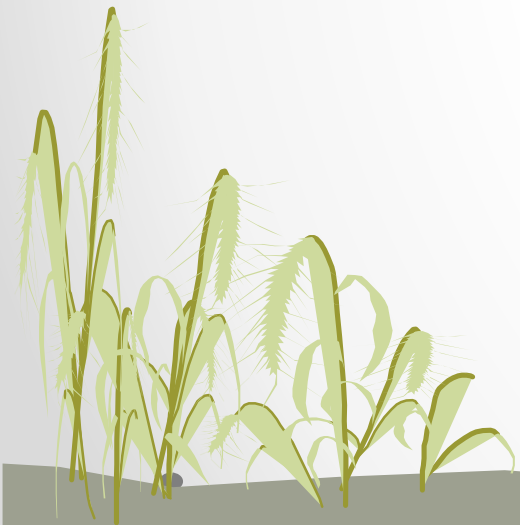
- Angleški naravoslovec, biolog, geolog
- Začetnik evolucijske teorije o razvoju naravnih vrst.
- „Živa bitja prihajajo iz skupnega prednika.“
- O izvoru vrst z naravnim izborom (1859)

TEMELJNI
KONCEPT
ZNANOSTI

Enoceličarji

- Organizem sestavlja ena sama celica.
- Prostemu očesu so nevidni.
- Hrano privzemajo neposredno iz okolja.
- Vsi življenjski procesi potekajo na ravni ene celice (dihanje, prehranjevanje, izločanje).

Mnogoceličarji

- Živali, katerih telo je iz več celic, imenujemo **mnogoceličarji**.
- Lahko so iz več milijonov ali celo milijard celic.
- Celice mnogoceličarjev so specializirane za opravljanje določenih nalog.
- Skupino celic, ki opravljajo določeno nalogo, imenujemo tkivo.

http://eucbeniki.sio.si/nar7/1818/0305_kotacnilk_959_ei_1386619823.mp4

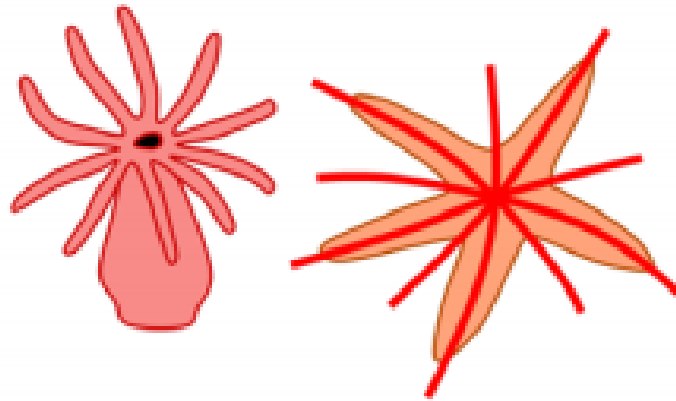

Razvrščanje v skupine

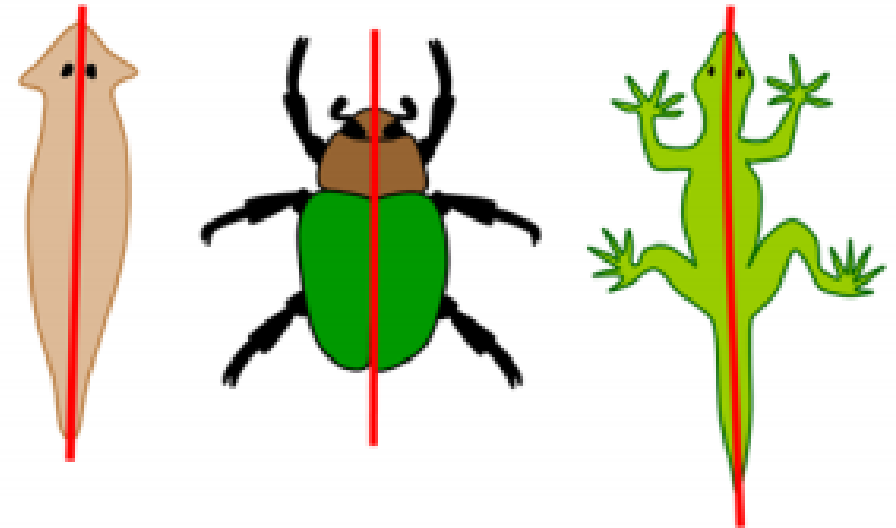
nesomerno telo

zvezdasto somerno telo

bočno somerno telo

Različne živalske skupine imajo različno somerno telo. Telesa spužev so nesomerna, telesa ožigalkarjev in odraslih iglokožcev so zvezdasto somerna, telesa ploskih črvov, členonožcev in vretenčarjev pa so bočno somerna.

- Znanstveniki vrste organizmov primerjajo po drugih značilnosti.
- Organizme, ki so si bolj sorodni, uvrstijo v isto skupino.

Vrsto rjavi medved skupaj s še tremi drugimi vrstami (severnim medvedom ter ameriškim in azijskim črnim medvedom) družimo v isti **rod** – medved. Temu rodu je bližje sorodnih nekaj drugih rodov, med drugim rodova panda in medved očalar, skupaj jih uvrščamo v **družino** medvedov.

Družini medvedov so sorodne družine psi, kune, mačke in še nekaj drugih družin. Družimo jih v isti **red**, v red zveri. Za vse je značilno, da so plenilci in imajo temu načinu življenja prilagojeno zobovje.

Red zveri z nekaterimi drugimi redovi, kot so na primer glodavci, žuškojedi, netopirji in prvaki (kamor sodi tudi človek), uvrščamo v **razred** sesalcev. Sesalci imajo telo pokrito z dlako, njihovi mladiči pa sesajo mleko pri materi.

Sesalce uvrščamo med strunarje, ki so eno od debel v kraljestvu živali.

